

Nr 4 - 2022

Spoven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

Spoven

årgång 46

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.

Vi anordnar trevliga inomöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.

Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirkel.

Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.

Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!

Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.

Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.

Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har över 600 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 eller med Swish 123 225 16 27
så får du också vår tidskrift SPOVEN i brevlådan!

Medlemsavgiften är 150 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb

(medlemskap och adressändringar)

c/o Jan-Åke Nilsson, Lagerlyckevägen 2,
298 34 Tollarp. 0708 - 42 19 28

janank@hotmail.se

www.spoven.com

Organisationsnummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare Jan Linder

Redaktion Patrick Tollgren Lazarov
Ulrika Tollgren

Bildredaktör Sven Birkedal

Tryck Mixi Print

2022 - Årgång 46 ISSN 1103-0917

Innehåll

Ordförande sjunger ut 4

Boktips 5

Vinterns smultronställe 6

Aktuellt i fågelmarkerna 8

11 *Nytt från styrelsen*

12 *Kallelse till Årsmötet*

14 *Boräkning i skärgården*

Lockfåglar i Kristianstads kommun 18

Genomförda exkursioner 23

Skräntärnans återkomst 24

Program 26

Omslag fram: Sidensvans. foto: Linda Niklasson
Omslag bak: Sidensvans. foto: Linda Niklasson
Omslag insida (Sandlöpare) och Innehåll foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ordförande sjunger ut!

Vilken svensk fågel är minst omtyckt och mest skadlig? Ska man tro insändarsidor och nu senast en EU-parlamentariker så är det skarven.

Denna av henne brett utsända insändare vänder sig naturligtvis till de som redan har en negativ uppfattning om skarven. Och även till den måttligt natur- och miljöintresserade allmänheten. Det ska möjligen också ses som ett försök att påverka EU:s fågeldirektiv. Naturligtvis finns ofantliga problem med Östersjöns allmänna tillstånd och fauna, såväl för fisk som annat. Men att tro att enkla lösningar som att skjuta bort skarvarna skulle vara en avgörande åtgärd för att få en frisk Östersjö och ett balanserat fiskbestånd är ett enbart naivt och känslomässigt påstående. Vore det så enkelt hade naturligtvis vetenskap och experter förordat detta. Men det verkar bli vanligare att politiker inte lyssnar på dessa.

När det gäller Östersjöns fiskbestånd så har fisket, särskilt det sk industrifisket mycket större påverkan. Här kan t ex nämnas storskaligt sillfiske för fiskmjölsproduktion eller ohämmat torskfiske i ryska Kaliningradområdet. Vidare tas många lek- och tillväxtområde för fisk i anspråk för hamnutbyggnad och bryggor. För inte tala om alla utsläpp av olika slag.

Att skarven lokalt kan orsaka problem i känsliga yngelområden är möjligt. Men att skarven "av egen kraft" skulle kunna rubba hela det ekosystem som den ingår i är dock osannolikt.

I dag finns möjligheter till dispenser för skydds jakt på skarv under vissa förhållanden. Vilket också utnyttjas. Vidare förekommer illegal förföljelse. Vilket ibland snarare förvärrar än förbättrar genom att sprida arten till nya områden.

Uppdrag har givits till Naturvårdsverket att utarbeta en reviderad förvaltningsplan för skarv. Låt oss hoppas att den bygger på vetenskap och inte på att man sätter upp fingret i vädret och känner vart åt det blåser. Såväl skarven som de som anser sig drabbade av den förtjänar rätt argumentering och beslut.

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

foto: Kerstin Fröding

Boktips:

Fågelmatning – allt du behöver veta

av **Niklas Aronsson**

Varför matar vi fåglar? Det finns flera svar på den frågan. Vi vill hjälpa fåglarna igenom vintern och så vill vi ju sitta vid matbordet och titta på fåglarna. Det ger en tillfredsställelse och vi känner oss helt enkelt nyttiga och glada. För några år sedan var det ganska enkelt. Man köpte de fröer som fanns och matade. Sen har frågorna dykt upp. Är det bra att mata fåglar? Ska man verkligen mata om man inte håller i hela vintern? Vad ska man ge fåglarna?

Alla dessa frågor behandlar Niklas Aronsson i sin bok "Fågelmatning". Han är redaktör för "Vår fågelvärld" och gav 2006 ut en bok som heter "Mata fåglar". Varför en ny nu? "Fågelmatning" är mycket utförligare och redovisar senaste rönen om effekterna av matning och vad som är bra mat. Kan fågelmatning vara negativ? Ja, vissa forskare menar det. Om matningen bara tillhandahåller en variant av föda så kan kosten bli för ensidig. Maten kan också hålla fåglar kvar i Sverige som skulle flyttat om de inte hittat föda. Allvarligare är det i Costa Rica där det är förbjudet att mata t ex kolibrier. De flockas kring sockervattnet som bjuds och struntar i djungelns växter som är beroende av dem för pollineringen. Så visst finns det fallor.

Niklas Aronsson förespråkar inte förbud.

Han tycker att vi ska fortsätta mata fåglar, men tänka på vad vi bjuder på och var vi ställer smörgåsbordet. Han ger tips på mat att köpa och att tillverka själv. Han går igenom vad olika fåglar gillar. Läs boken och fortsätt att mata fåglarna. Psykologisk forskning visar att vi mår bra av det. Vi känner oss närmre naturen och gör en god gärning, tror vi.

Margareta Rydhagen

Vinterns smultronställe: Östra och Västra Hamrarna

Kusten mellan Fårabäck och Dalafuret

Denna kuststräcka är väl värd att besöka hela året och är alltid berikande. Både Fårabäck och Dalafuret är lättillgängliga var för sig även för kortare skådarstopp eller turer.

foto: Ulrika Tolgren

Strandängarna täckta med nysnö

Jag brukar börja från Dalafuret där jag svänger in på skogsvägen och parkerar vid första avtagsvägen. Är också möjligt att köra längre för den som har svårt att gå. Här finns både uppvuxet fure och uppväxande fure men även en lärkträdsplantering där korsnäbbar ofta hörs och syns och vintrar som vi har bändelkorsnäbbar på besök är detta en bra plats att bevaka. Övriga arter i den delen av skogen är svartmes, tofsmes och talltita och även stjärtmes noteras här med jämna mellanrum.

Vid stigens högsta punkt finns en bänk och härifrån kan bukten ut med Landön skådas genom tuben. Under vår och sommar ses ofta olika vadare på sandbankarna men

idag nu på senhösten stod istället trut och måsfåglar på sandbankarna och längs stranden noterades knölsvanar och olika gäss och änder. Röda glador, ormvråkar och en havsörn höll koll från luften. Flera grupper av sidensvansar passerade förbi och flockar med grönsiskor och korsnäbbar drog runt och letade mat i trädtopparna.

Jag följer nu kusten sydväst mot Fårabäck och korna som brukar beta dessa strandängar är intagna för det här året. Letar efter dvärgbeckasiner i blötorna innanför kustremsan men stöter endast upp en enkelbeckasin. I tångbankarna på stranden syns några bofinkar och här görs tyvärr även ett mindre trevligt fynd,

några kvadratmeter som invaderats av den invasiva växten strandkotula. Fotograferar och noterar koordinaterna för att lämna vidare uppgifterna.

Innanför strandremsan växer mållor i större eller mindre partier men just idag ligger vinden på så några pulshöjande tättingar hittas inte. Blåmesar, en talgoxe, koltrast och ett gäng björktrastar är allt jag hittar när jag först kommer till Östra Hammaren och sedan den västra. På Västra Hammaren flyger en ensam tofsvipa upp och låter höra sitt lite sorgsna läte. Samma läte som i vårsolen upplevs hoppfullt och förebådande om att vintern är på sluttampen. Vintern 2014/2015 kunde stora delar av Skådersverige skådas här i samband med den nordamerikanska fläckdrillsnäppans besök.

Framför mig har jag nu Fårabäck som huvudsakligen består av sommarstugor och här går också bra att parkera. Ifall man endast vill besöka Hamrarna är avståndet hit mycket kortare. I Fårabäck står 7 frusna gråhägrar ihopkrupna på några av stenarna och en liten fågel lyfter med en läte som får mig att tänka snösparv. Den försvann med sådan fart att den fick bli oidentifierad.

Över havet närmar sig nu en svart molnskärm, kanske den snökanon som SMHI lovat först senare under dagen? Jag väljer därför att gå tillbaka via stigarna i furet och undrar om det inte var ett dumt val. Sträckan kändes betydligt kortare när jag skådade mig längs kusten än när jag följer den spikraka skogsvägen. Spillkråka,

Googlemaps:

Fårabäck:

<https://tinyurl.com/faraback>

Dalafuret:

<https://tinyurl.com/dalafuret>

Lokaler: Fårabäck till Dalafuret

Hitta hit: Du hittar till Fårabäck genom att följa skyltningen från vägen mellan Rinkaby och Vanneberga. Dalafuret nås från vägen som leder från Vanneberga och ut till Landön.

Häckfåglar: Nattskärra, spillkråka, törnskata, taltita, trädläska, törnsångare, årtsångare, brandkronad kungsfågel, dubbeltrast, stenskvätta och hämpling.

Vinter: Kräver tubkikare för skådning över havet. Skådning längs strandängarna kan ge enkelbeckasin, jorduggla, snösparv, lappsparv och trastflockar och sidensvansar men även övervintrande starar och sädesärla.

Intressanta observationer sedan 2010:

Härfågel, fjällpipare, fläckdrillsnäppa, isländsk rödspov, blåhake, busksångare och fläckdrillsnäppa.

Tillgänglighet: Saknas toalett men skogen ligger när till hands. Finns stättor och andra hinder för funktionsnedsatta men är annars en rätt lättgången sträcka. Däremot går det en bra stig ut vid Dalafuret med möjlig utsikt över havet och hit är det möjligt att rulla.

större hackspett och ett gäng kungsfåglar är några av de fåglar som noteras på tillbakavägen. Tänker att jag egentligen borde skåda längs denna kuststräcka en gång i månaden men för det räcker tiden inte alls till. Kuststräckan mellan Dalafuret och Fårabäck är troligen underskådad och undrar hur många rariteter som egentligen lyckats passera här utan upptäckt.

Ulrika Tollgren

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 1 september - 30 november

av Jan Linder

Alla fynd som redogörs för är gjorda inom föreningens område och hämtade från rapporterna i Artportalen, <http://www.artportalen.se>. Där kan du själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla observationer av sällsynta fåglar som tas upp här är granskade och godkända av en raritetskommitté (RK eller RRK), eller har setts av många erfarna skådare och/eller dokumenterats på sådant sätt att ett godkännande är självklart. Har du gjort ett fynd som kräver rapportskrivning för att godkännas, skriv gärna en sådan. Bifogad ljud- eller bilddokumentation underlättar både rapportskrivande och granskning.

Höststräcket kan vara väl så spännande att följa som vårsträcket. Antalet individer man ser på sträck är flera gånger större på hösten, de flyttar ofta ganska samlat och möjligheten att se lite ovanligare fåglar är väl så stor. För den som var ute efter just de lite ovanligare arterna så utgjorde denna höst inget undantag.

September bjöd på några trevliga rovfä-

gelobsar, en dubbelbeckasin, rödstrupig piplärka och lappspurv. De senare sågs även i oktober i ovanliga antal. En svårbestämd fågel, amur-/vitgumpad buskskvätta sågs ett par dagar kring månadsskiftet, nu återstår att se om den kan artbestämmas och godkännas. Mer om det i nästa års Spoven.

Svarthakade buskskvättor sågs vid sin häckningsplats in i halva oktober, några dvärg-

foto: Magnus Ny

Jaktfalk vid Landön, 19/10

beckasiner och som vanligt numera, någon enstaka brun glada. Ovanligt många skär-snäppor sågs i oktober, som flest 13 respektive 7 ex, i övrigt mellan 1 och 4. Tre arter alkor sågs, med rekordantalet 147 tordmular samma dag! Oktoberobs av brandkronad kungsfågel är inte vanligt, en sådan gjordes. Några kaspiska trutar sågs, bra sträck av tretåiga måsar, (de bästa sträckdagarna i tabellen nedan), dvärgmåsar, labbar och havssulor sågs vid bra vindar utefter kusten. En stäpphök var stationär några dagar och en jaktfalk förgyllde dagen för de som fick se den hasta förbi. Mycket stora antal sidensvansar besökte oss och lät sig väl smaka av bären.

Det har även varit fart på korsnäbbarna, alla 3 arter har noterats.

I november sträckte 6 rödhalsade gäss förbi i samma flock, unikt många! Tretåiga måsar, bredstjärtade labbar och skär-snäppor sågs även i november, liksom riktigt sena individer av brun kärrhök, ladusvala och stenskvätta. Mot slutet dök en berglärka upp.

Har du installerat appen Band i din mobil ännu? Om inte, det kan rekommenderas för dig som vill vara snabbt på plats när det händer. I skrivande stund är vi 535 personer som informerar varandra om observationer av ovanliga arter precis när det händer.

Artportalen:
<http://www.artportalen.se>

Band Nordöstra Skåne:
<https://band.us/@spoven>

Gåsräkningen sep 2022 - mar 2023

Art	17 sep	15 okt	12 nov	17 dec	14 jan	11 feb	11 mar
Sädgås	-	-	200	-	-	-	-
Skogssädgås - ras fabalis	210	-	2 112	-	-	-	-
Tundrasädgås - ras rossicus	-	-	656	-	-	-	-
Spetsbergsgås	-	-	4	-	-	-	-
Bläsgås	-	7	431	-	-	-	-
Fjällgås	-	-	-	-	-	-	-
Grågås	3 460	5 664	4 908	-	-	-	-
Grå x kanadagås	-	-	2	-	-	-	-
Kanadagås	-	30	804	-	-	-	-
Vitkindad gås	940	15 420	28 438	-	-	-	-
Prutgås	-	-	-	-	-	-	-
Rödhalsad gås	-	-	-	-	-	-	-
Strippgås	-	-	-	-	-	-	-
Totalsumma	4 610	21 126	37 555	-	-	-	-

I följande tabell listas de ovanligaste arterna som setts sedan sist:

Art	Plats	Individ
Röd Halsad gås	Tosteberga ängar 2/10	2
	Landön 19/10	1
	Äspet 2/11	6
	Juleboda 2/11	2
Havssula	Juleboda 21/10, 24/10, 3/11	1
Stäpphök	Nymölla 22/9	1
	Fjälkinge 22-23/9	1
	Rinkaby yttre, skjutfältet 2/10	1
	Kristianstad flygplats 5-8/10	1
	Vramsåns mynning 30/10	1
Jaktfalk	Terraviken, Landön 19/10	1
Skärsnäppa	Äspet 13/10	13
	Tosteberga ängar 18/10	7
Dubbelbeckasin	Björkhäll, Hammarsjön 22/9	1
Tretåig mås	Friseboda 1/11	7
	Juleboda 3-4/11, 16/11	2-5
Svarthuvad mås	Friseboda 21/10	1
Bredstjärtad labb	Juleboda 21/10, 3-4/11	3
	Friseboda 1/11	1
Fjällabb	Friseboda 4/9	1
Tordmule	Juleboda 14/11	147
Berglärka	Äspet 23 – 27/11	1
Bändelkorsnäbb	Terraviken, Landön 19/10, 23/10	1
Lappsparv	Isternäset 19/9	1
	Vannebergaholmen 21-22/9, 23/10	1
	Äspet 5/10	1
	Håstadslätten, S. Österslöv 7/10	1
	Rinkaby yttre, skjutfältet 9/10	1
	Ivetofta 26/10	1

Jan Linder

Styrelsenytt

Vid senaste styrelsemötet diskuterade vi med samarbetspartnern Studieförbundet om samverkan, framtida lämpliga föredragshållare och aktiviteter. Stödet från Studieförbundet är viktigt för vår verksamhet.

Vinterns örnverksamhet, örnräkning, örnmatning och örndag togs upp. Det blir förhoppningsvis som vanligt med denna numera mycket långa tradition.

Vi beslöt att försöka inventera eventuella häckande kornsparvar i lämpliga områden under 2023.

Under året häckade arten som bekant åter hos oss efter nästan 50 års frånvaro.

I förra numret redovisade vi relativt detaljerat kring hur vi yttrar oss om solcellsprojekt. Efter detta har vi yttrat oss angående ytterligare solcellsanläggningar, vid Balsby och på Araslöv golfbana. Dessa två ärenden är relativt okomplicerade ur fågelskyddssynpunkt. De berör enbart ren jordbruksmark och den skuffen på golfbanan. Det kommer säkert flera ansökningar.

Linda Niklasson informerade om den praktiska rådgivning hon gjort på plats i Immeln angående placering och tillverkning av fiskgjuseplattformar. Tre platser för sådana rekognoserades tillsammans

med de två tillsynsmännen för Immeln. Vi hoppas därmed på bättre förutsättningar för gjusarna i Immeln.

Vi har yttrat oss angående remissversionen av Friluftspan 2023-2027 för Kristianstad kommun. Det vi framförallt reagerat på i denna plan är det som kallas Målområde 3 "Förståelse och respekt för naturens värde" som vi anser borde formuleras "Förståelse, respekt för och hänsyn till naturens värde". Ett sådant exempel som vi tagit upp är delar av Ekopark Raslängen som redan idag berörs kraftigt av det rörliga friluftslivet. Här påverkas sedan flera år ett av våra mycket fåtaliga storlomspår negativt. Vi menar att naturvårdskänsligheten inte har beaktats tillräckligt i denna plan.

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

Kallelse till Årsmötet 2023

Årsmötet äger rum torsdagen den 23 febr kl 1900 på Föreningarnas hus, Norretullsvägen 9, (strax bakom vattentornet), Kristianstad.

Dagordning

- §1. Val av mötesordförande.
- §2. Val av mötessekreterare.
- §3. Val av två justeringsmän.
- §4. Frågan om mötet blivit behörigen utlyst.
- §5. Styrelsens årsberättelse, dvs verksamhetsberättelse och ekonomisk redogörelse.
- §6. Revisorernas årsberättelse.
- §7. Frågan om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen.
- §8. Val av ordförande.
- §9. Val av sekreterare, kassör samt ytterligare fyra styrelseledamöter.
- §10. Val av två revisorer och två revisorssuppleanter.
- §11. Val av tre ledamöter i valberedningen.
- §12. Fastställande av medlemsavgift för 2024
- §13. Övriga frågor.

Efter förhandlingarna berättar Linda Niklasson om Nidingen, fyrplats och fågelstation, som dagligen omnämns i sjörapporten.

Hon har sedan drygt 10 år tillbaka tillbringat någon eller några veckor årligen på Nidingen. Tretåig mås, tobisgrissla och skärpiplärka är karakteristiska häckfåglar på ön som växlar ansikte med väder och årstider.

Alla medlemmar hälsas välkomna till en trevlig kväll!

Styrelsen

Ett JÄTTESTORT GRATTIS till naturum Vattenriket!

Under hösten nåddes vi av beskedet att naturum Vattenriket erhållit ett nyinstiftat pris, ”Star Wetland Center Reward”.

Det är ett helt nytt pris för att uppmärksamma bästa praxis inom ekoturism, kommunikation och utbildning kring våtmarker och vatten. Vid denna premiär för priset utsågs 23 mottagare globalt, varav 5 i Europa. Vattenriket återfinns således i en synnerligen exklusiv skara. Priset kommer fortsättningsvis att delas ut vart tredje år.

En utmärkelse av detta slag är givetvis inte någon enstaka persons förtjänst. Alla som bidragit, alltifrån Sven-Erik Magnusson som öppnade ögonen för områdets kvaliteter och potential, via de politiker som tog viktiga beslut och satsar medel, satsningen på att bli ett biosfärområde, och inte minst en från första början dedikerad personal som gått ”all in” hade detta inte varit möjligt. Ni ska alla känna att detta grattis är riktat till er.

Tveklöst sätter denna utmärkelse nu Vattenriket på den internationella kartan. Lycka till med en fortsatt publiktillströmning och många spännande framtida projekt!

Mer information hittar du på Vattenrikets hemsida: www.vattenriket.kristianstad.se under rubriken ”Biosfärområde – Nyheter”.

Nordöstra Skånes Fågelklubb

*Vi önskar alla Spovenläsare
en God Jul &
ett Gott nytt fågelår!*

Boräkning på Saltholmen och Trueskär i Landöns skärgård

Text: Nils Waldermarsson

Under 2022 genomförde Patrik Olofsson på uppdrag av länsstyrelsen häckfågelinventering av den nordostskånska skärgården och dess kustområden. Därför innehåller denna sedvanliga artikel huvudsakligen uppgifter från den genomförda boräkningen på Saltholmen och Trueskär. Här noterades för vissa nyckelarter som t ex ejder en liten återhämtning efter ett par års bottennoteringar. Här redovisas också det rekordantal storskarvar som häckade i området.

Resultat och kommentarer artvis för Saltholmen och Trueskär

Inventeringen genomfördes den 7/5 under lite blåsigt väder men i övrigt goda yttre förhållanden. Efter de två föregående årens låga antal var resultatet något bättre. Ejdern uppvisade högre antal än 2020 och 2021. Men långt ifrån de goda åren då antalet låg en bra bit över 100 par. Gråtruten däremot verkar ha återhämtat sig helt sen dippen 2019. Antalet fisktärnebon indikerade den framgångsrika häckningssäsong som arten sen fick.

Antalet par inom parentes avser motsvarande inventering 2021.

Knölsvan: Saltholmen 2 par (1 par), Trueskär 1 par (1 par). Antalet bon ligger även i år klart under medelvärdet för perioden 2018 till 2020. Fortfarande misslyckas tyvärr alltför många svanpar. Men de landnära paren förefaller lyckas bättre.

Grågås: Saltholmen 0 par (0 par), Trueskär 0 par (4 par). Öväntat nog hittades 2021 hela 4 grågåsbon på Trueskär.

foto: Linda Niklasson

Patrik och Nisse under inventeringen.

Bofynd brukar numera utebli då grågåsen vanligen gynnas av mer igenväxta holmar. Men numera är Saltholmen och Trueskär röjda och välbetade.

Kanadagås: Saltholmen 0 par (0 par), Trueskär 0 par (0 par). Senast kanadagåsbon hittades var 2015 då ett bo hittades. Den långsiktiga trenden för kanadagås i området har varit klart vikande över en tjugoårsperiod. Den bör numera betraktas

som utgången. Även om individer utan häckningskriterier kan observeras tillfälligt.

Vitkindad gås: Saltholmen 12 par (18 par), Trueskär 15 par (8 par). Sammanlagt antal för de båda holmarna är nästan det samma som 2021. Men på Saltholmen noterades hela 13 rövade bon. Om man lägger till dessa är trenden något ökande i förhållande till de två tidigare åren. Men mycket långt ifrån de antal som noterades t ex 2015 då 127 bon räknades in. Östersjöpopulationen minskar idag mycket till skillnad från den arktiska populationen. En bidragande orsak till detta anses den ökande havsörnspopulationen vara.

Snatterand: Trueskär 0 par (0 par). Det var inte oväntat att inga snatterandsbon hittades. Senast ett bo hittades var 2020. Snatteranden, som inte är ovanlig här ute, startar sin häckning senare än gräsänderna. Detta kan vara en förklaring till de fåtaliga bofynden.

Gräsand: Saltholmen 1 par (0 par), Trueskär 0 par (1 par). Antalet gräsandsbon var i likhet med 2021 mycket lågt. Vanligen ligger numera antalet på 3 till 4 bon. Den långsiktiga trenden tyder dock på en minskning på dessa holmar.

Ejder: Saltholmen 6 par (2 par), Trueskär 24 par (21 par). Även om antalet bon är något högre än 2020 och 2021 är tillbakagången för ejder i området nästan lika katastrofal som i övriga Östersjön. Allmänt känt är den kraftiga nedgången i populationen i Östersjön med upp till 90 %. Under de tre senaste åren är vi i närheten av samma nedgång som i resten av Östersjön.

Tyvärr tvingas ejdern till många omläggningar p g a predation. Detta resulterar i mindre och naturligtvis senare kullar.

Strandskata: Saltholmen 2 par (2 par), Trueskär 1 par (1 par). Ett strandskattebo noterades på Trueskär. Men flera strandskattepar i övrigt uppträdde på sådant sätt att de med all säkerhet höll på att inleda häckning. Antalet motsvarar de antal som noterades 2021. Denna art har svarat upp på den förbättrade hävden.

Skärfläcka: Trueskär 2 par (2 par). Två par uppehöll sig på reveln där de häckat/gjort häckningsförsök tidigare år. Tveksamhet om de lyckades med häckningen. Framåt midsommartid fanns inga skärfläckor kvar på Trueskär.

Fiskmås: Saltholmen 1 par (0 par). Med stor oregelbundenhet hittades enstaka fiskmåsbbon. Den häckar vanligen närmare land i strandregionen på t ex lämpliga stenar.

Silltrut: Saltholmen 0 par (1 par), Trueskär 3 par (2-3 par). Bon har hittats på Trueskär sen 2017. Några av de mycket fåtaliga silltrutparen förefaller numera att använda Trueskär som häckningsplats.

Gråtrut: Saltholmen 180 par (123 par), Trueskär 305 par (284 par). Efter bottennappet 2019 så har gråtruten under de senaste tre åren återhämtat sig helt till de antal vi noterat under åren 2015 till 2018. Dippen under 2019 kan vara tillfällig.

Havstrut: Saltholmen 6 par (7 par), Trueskär 9 par (10 par). Även om en smärre nedgång har inträffat förefaller arten vara relativt stabil till antalet över tid.

Fisktärnan har ökat på Trueskär.

Skräntärna: Trueskär 0 par (0 par). För sjätte året rad i saknades skräntärnan vid beräkningen. Anmärkningsvärt är att arten saknats helt även vid övriga besöksstillfällen. Däremot fick vi ett par som häckade på Gruarna. Så än kanske man inte ska ge upp hoppet.

Fisktärna: Trueskär 7 par (4 par). Vi hit-

tade 7 bon med ägg. Dessa utökades senare med ytterligare par. Allmänt hade fisktärnan ett av de allra bästa resultaten i området sen arten började att följas regelbundet.

Småtärna: Trueskär 2 par (1 par). Småtärna uppträdde med två par som förfaller ha påbörjat häckning.

Resultat beräkning Saltholmen och Trueskär 2004 - 2022 (2005 utfördes ingen inventering)

	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Knölsvan	4	6	2	3	2	2	2	1	4	2	3	2	3	6	6	4	2	3
Grågås	9	17	7	5	8	0	5	8	14	2	6	6	2	7	0	0	4	0
Kanadagås	5	4	0	1	2	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Vitkindad gås	11	48	84	97	121	75	81	93	108	73	127	77	84	111	39	18	26	27
Gravand	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Snatterand	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Gräsand	10	10	7	8	8	1	6	3	4	3	3	3	1	1	4	2	1	1
Skedand	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ejder	97	138	147	87	118	68	98	101	127	68	132	80	56	72	30	13	23	30
Strandskata	0	2	2	2	2	2	2	4	2	1	1	0	3	0	1	3	3	3
Skrattmås	0	0	0	0	0	0	0	50	0	3	19	36	0	0	0	0	0	0
Gråtrut	344	250	277	265	271	249	286	279	343	261	430	540	413	494	220	420	407	485
Havstrut	22	15	18	16	13	8	12	11	17	10	12	17	15	13	17	20	17	15
Skräntärna	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0

Räkning av storskarvbon

Storskarv: 1293 par (1091 par). Det går fortsatt bra för storskarvarna med nya rekordantal. Brödjeholmen som numera är huvudkoloni höll hela 1275 aktiva bon vid räkning den 16/5. Vidare fanns en liten sidokoloni om 18 bon på Äggaskär. Under 2021 hittades här 27 bon. På Gruarna, som inte redovisas i antalet ovan, fanns 300 bon (Patrik Olofsson). Lägerholmen är däremot helt övergiven av skarvarna numera. Detta gör att området håller Skånes i särklass största förekomst med 1600 par häckande storskarv.

Döda fåglar

Vid boräkningen kontrolleras även förekomsten av döda fåglar även om fokus inriktas på de levande. Få döda fåglar hittades; 6 gråtrutar, 1 storskarv, 1 knölsvan och 1 vitkindad gås. Oro finns naturligtvis för fågelinfluensa som slagit mycket hårt mot vissa arter och områden.

Predationstryck

Predationstrycket från mink har varit högt i området. Under 2022 har liksom 2021 organiserad utsättning av minkfällor gjorts på öarna. En systematisk sådan verksamhet vore önskvärd över tid. Predation från mink måste bedömas som särskilt allvarlig då den är en invasiv art som fåglar saknar strategier att hantera..

Eftersom ingen sammanhängande isläggning skett under de senaste vintrarna har ingen rävd gått ut på öarna.

Trut, kråka och även korp i strandnära lägen utövar predation på ägg och ungar. Även om gråtrutpopulationen har ökat under de senaste åren har den dock generellt minskat sen den maximerade under 1980-talet med totalt över 5000 par i skärgården.

Betesdjur

Betetrycket har under de senaste åren ökat på Saltholmen, Kalvaholm, Trueskär, Brödjeholmen och Enhyllorna. Såväl får som shettlandspony används. Detta är i sig mycket positivt. Men botramp från tidigt släppta betesdjur kan spoliera häckningen för vissa arter. Under 2022 har detta motverkats genom instängsling med elstaket vid tärnornas häckningsplats på Trueskär. Visserligen skedde något enstaka intrång från fåren. Men det har i övrigt fungerat väl och gjort att tärnorna där lyckades med sin häckning. Även Saltholmen drabbas av problemet med botramp. Här kan ett senare betesläpp motverka detta. Det är inga större problem att göra tidiga betessläpp på öar som Kalvaholm och Brödjeholmen där det är betydligt färre bon på marken.

Övriga åtgärder

Röjningsåtgärderna liksom beteshävderna, som gjorts av både markägaren och länsstyrelsen, har haft en positiv effekt. Kalvaholm är t ex idag genom röjning och bete återställd till ett utseende som för flera decennier sedan. Detta bör gynna flera av de arter som har svåra häckningsbetingelser i området.

Nils Waldemarsson

Lockfåglar i Kristianstads kommun

I vår nya artikelserie där vi presenterar några fågelarter som av olika skäl är speciella för Kristianstads kommun, och som lockar hit fågelskådare från när och fjärran har turen kommit till art nummer 3. Tidigare har rödspov och pungmes presenterats. Nu är det havsörnens tur. Till skillnad från de föregående arterna går det bra för havsörnen. Det övervintrar många i kommunen, och matningen utanför Tosteberga bodar drar till sig ett mycket stort intresse.

Jan Linder

Lockfåglar i Kristianstads kommun

Havsörn

Av Nils Waldemarsson

foto: Anders Jarnemo

Havsörn

Historik

Ända fram till 1800-talet var havsörnen en relativt vanlig och spridd fågel i Sverige. Det anges att den häckade "här och der" i nordöstra Skåne. Men under 1800-talet inleddes en systematisk förföljelse. Efter 1890-talet finns inga uppgifter om häckan-

de havsörnar i Skåne. Detta var den första "nära utrotning".

Havsörnen, liksom kungsörnen, fridlystes 1924. Det var i sista minuten. Endast ett 40-tal par återstod, framför allt längs Östersjön. Sakta ökade beståndet och fram till 1950-talet gick utvecklingen åt rätt håll.

Men vid denna tid introducerades DDT som ett undermedel för all slags bekämpning av skadeinsekter och annat. Nedbrytningsprodukten anrikades i örnarna och orsakade död eller utebliven/försämrad fortplantning. Allt fler boplatser för örnarna stod tomma när häckningarna misslyckades i takt med att kläckbarheten hos äggen kraftigt försämrades. Detta var den andra ”nära utrotning”.

Våren 1971 startade ”Projekt Havsörn” i Svenska Naturskyddsföreningens regi. Projektet omfattade inventeringar, boplatsskydd och miljögiftsundersökningar av ägg. En avgörande insats blev vinterutfodring med giftfri föda. På ett hundratal platser i landet har privatpersoner och naturvårdsorganisationer lagt ut slakteriavfall och döda grisar åt örnarna. Detta har förutom mindre exponering för miljögifter inneburit att ungfåglar, som är dåliga jägare, haft en bättre överlevnad under den första kritiska vintern.

Stödverksamhet i nordöstra Skåne

Här kommer då två viktiga matningsplatser och några viktiga personer in i nordöstra Skåne. Det är Christer Neideman och familjen Jarnemo. Christer var först med att på pulka dra ut mat i Hammarsjöområdet. Han startade redan under vintern 1969-70 på Blackan före det nationella projektet. Då handlade det om lungor från slakteriet och en och annan död gris. Vid Hammarsjön har även Patrik Olofsson verkat med matning.

1976 startade Lars Jarnemo med familj ett av de mest långlivade och uthålliga matningsprojekten ute vid Lyckebo efter att

fått tillstånd av markägaren. Inledningsvis med grisar från lokala grisuppfödare. Därefter blev slakteriet i Kristianstad leverantör. I och med regelskärpningar används i dag enbart slakteriavfall i form av lungor och strupar. Vi är mycket tacksamma för detta stöd ifrån slakteriet, HKScan, och inte minst den personal som sköter detta.

Projektet rullar än i dag som ett av få i landet kvarvarande matningar. Nu med sonen Anders Jarnemo i spetsen. Denna plats fungerar också för avläsning av ringmärkta örnar från observationskojan. Eller rättare koja nummer 3. De första är numera uttrangerade. Avläsningarna är mycket viktiga för att förstå hur havsörnarna rör sig och hur märkta fåglar byter uppehållsplatser. Det vanligaste här är örnar från svenska Östersjökusten eller från svenskt sötvatten. Även örnar från Lappland och Finland förekommer frekvent. Men också tyska och to m örnar från Kolahalvön har observerats.

Utveckling

Hur har då ”Projekt havsörn” lyckats? Jo, över förväntan. Den svenska havsörnstammen har gjort ”comeback” som få trodde var möjligt. I dag finns troligen närmare 1000 par havsörn i Sverige. Arten har etablerat sig i princip i alla de områden därifrån den försvunnit. I Skåne skedde den första lyckade ”återhäckningen” på ön Lybeck i Krageholmssjön år 2000. Den första flygfärdiga ungen på mer än 100 år! I dag kan vi räkna med att det finns cirka 60 havsörnspar i landskapet, varav minst 10 av dessa i Kristianstad och Bromölla kommuner.

Havsörn 2K, märkt vid svenskt sötvatten, bilden tagen vid örnräkning 2014-01-04.

Fågelklubben genomför ända sen 1977 vinterinventering av havsörnar i hela verksamhetsområdet i Kristianstad och Bromölla kommun. Då i samma områden och metoder sedan 1981. De tidiga räkningarna under 80-talet brukade landa på högst något 10-tal havsörnar. Kungsörnarna var ibland fler på den tiden. Både vad gäller totalantalet och i jämförelse med havsörnarna. I dag är resultatet 70 - 80 havsörnar. Hälften av dessa längs kusten. Vidare noteras efter hand en ökande andel adulta örnar i takt med att arten etablerats som häckfågel.

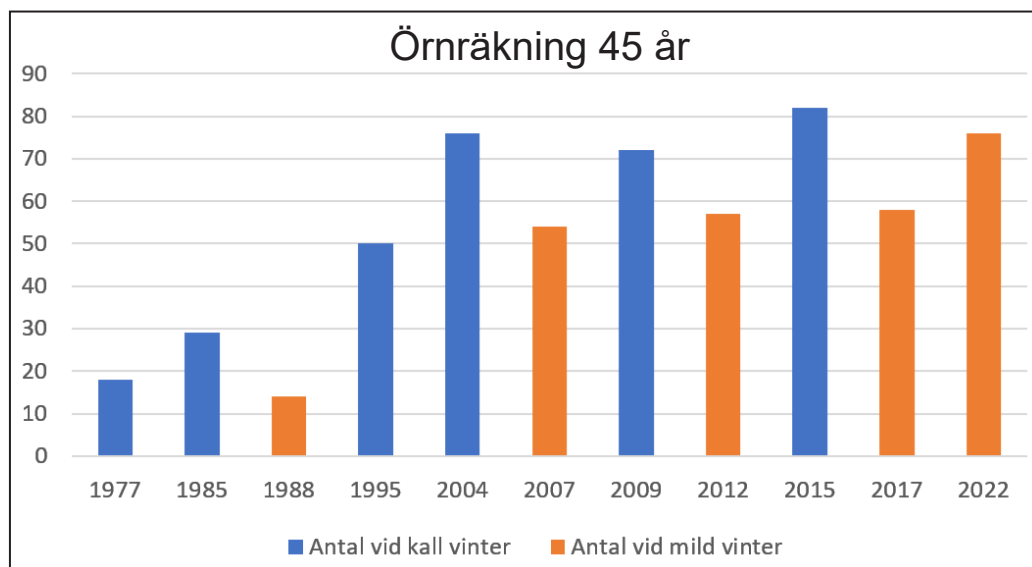
Vädret under vintern har viss betydelse när det gäller antalet örnar. En kall vinter med isläggning i Bottenviken, norra Östersjön

och de större sjöarna i inlandet innebär fler havsörnar hos oss. Men trots senare års relativt milda vintrar så är antalet numera lika högt som under en kall vinter som t ex 2015. Det kan antas bero på den hela tiden växande havsörnsstammen.

Avläsningar visar att totalantalet övervintande havsörnar är betydligt fler än det antal som noteras under en enstaka dag under räkningarna. Örnarna är mycket rörliga och under en vinter är det sannolikt fler än 200 individer som besöker området.

Hot

Finns några sådana numera? Naturligtvis måste man vara på tårna när det gäller miljögifter. Det kommer signaler om sådana

Antal havsörnar vid örnräkningarna i januari

från Norrlandskusten. Men det som påverkar mest idag är störningar på häckplatserna med avbruten häckning som följd. Den avgörande aktiviteten som stör och spolierar är skogsbruket genom avverkning, gallring, stormröjning och utkörsl av timmer. Även bristen på tillräckligt grova och kraftiga boträd som kan bära ett tungt bo är ett problem. Vidare minskar insynsskyddet genom att avverkning sker för nära boträden. Vi har flera aktuella fall i vårt område där produktiva par flera år i rad har misslyckats på grund av detta. Detta hot tycks inte minska utan snarare öka när skogsprodukter ska användas till många olika ändamål.

Till detta kommer då störning ifrån människor som oavsiktligt eller avsiktligt kommer för nära boplatserna. Här finns med all säkerhet ett mörkertal. Det kan handla om ren nyfikenhet eller olämpligt uppträdande från fotografer.

Örnskådning

Idag är det högst troligt att den som gör en skådartur i vårt område ser en eller flera havsörnar. Vattenriket längs Helgeå brukar ge bra örnobservationer. Det finns vidare möjlighet att stå vid Yngsjö kapell och observera de örnar och glador som besöker en kommersiell matning avsedd för fågel-fotografer.

Men vintertid är Tosteberga bodar (hamnen) en ypperlig plats. Härifrån ser man skärgården där havsörnarna brukar söka föda. Men en viktig anledning till de många örarna som finns här, ibland upp till ett 30-tal samtidigt, är den matningsplats som kan observeras härifrån. Särskilt då under lördagar och söndagar från jultid fram till februari. Utläggning av mat sker vanligtvis inför helgen. Men observera att själva matningsplatsen med omnejd inte får besökas! En störning där omöjliggör för örarna att få ett viktigt födotillskott

Örtdagen 2018 skådades 19 havsörnar. Det var bra sikt och vindstilla vilket var uppskattat av besökarna.

och för den avläsning av märkta örnar som sker från observationskojan.

Fågelklubben noterade tidigt det ökande intresset för att se övervintrande havsörnar. För 20 år sedan bestämde vi oss för att pröva på att genomföra ett arrangemang för såväl allmänhet som klubbmedlemmar för att mer organiserat informera om örnarna ute vid Tosteberga bodar. Detta fick en rivstart då vi av någon anledning fick ett inslag i Sydnytt med framlidne redaktören Helmersson inför arrangemanget. Nu rullar detta på som ett traditionellt inslag under en söndagsförmiddag i andra

halvan av januari. Vi har hela tiden haft ett bra samarbete med hamnföreningen och byalaget i Tosteberga som bistår med förtäring, grillad korv, kaffe m m. Detta gör tillsammans med ett anständigt uppträdande från skådarna att besök i hamnen är uppskattat från alla håll.

Tack

Jag är mycket tacksam för många värdefulla faktauppgifter och synpunkter på manus från Anders Jarnemo, Christer Neideman och Patrik Olofsson.

Referenser:

Havsörnen i nordöstra Skånes kustlandskap,
Patrik Olofsson 2022 (opublicerad).
Fångad i flykten, Lars Jarnemo, Spoven nr 4/2016

Nils Waldemarsson

Genomförda exkursioner/aktiviteter

1 sept – 30 nov 2022

Av: Jan Linder

Klubben genomförde 8 (24) exkursioner under denna period, varav en utanför vårt område, till nordvästra Skåne. Siffror här och i det följande inom parentes gäller för hela året så här långt. Deltagarantalet varierade mellan 5 och 25. Sammanlagt deltog ca 100 (440) personer.

Aktiviteterna var:

Edenryd 3/9 med Nils Waldemarsson

Juleboda 10/9 med Greger Flyckt

Fårabäck 25/9 med Ulf Sjölin

Näsby fält 1/10 med Emil Andersson Fristedt

Friseboda 2/10 med Jan Linder

Juleboda 8/10 med Greger Flyckt

Nordvästskåne 16/10 med Mats Johannesson

Arkelstorpsviken 5/11 med Ulrika Tollgren

Vad fick då deltagarna se och höra? Totalt noterades 126 (174) olika arter. Som lägst 28, som mest 66 på de olika exkursionerna. Merparten var naturligtvis förväntade arter, men som vanligt kryddades med en och annan art som inte är självklar på en exkursion. Under hösten sågs arter som havssula, stenfalk, sandlöpare, dvärgbeckasin, kustlabbe, kaspisk trut, tordmule, trädgårdsträdskrypare och toppskarv.

Vi kan nu summera 4 års statistik över sedda och hörda exkursionsarter. 2019 182 arter, 2020 190 arter, 2021 170 arter och 2022 174 arter från januari till november. Som synes en relativt stor årsvariation, vilket beror på exkursionsutbud, väderförutsättningar mm. Totallistan för de 4 åren landar på hyggliga 210 arter.

När du läser detta är det snart 2023 och dags att ta fram varma kläder för att hålla värmen i sökandet efter övervintrande bevingade vänner. Så kolla vårt program, putsa kikaren, fyll termoserna med varm dryck och hääääng med ut i fält.

Jan Linder

Skräntärnan åter häckfågel i nordöstra

Bild och text: Patrik Olofsson

foto: Patrik Olofsson

Skräntärneattrapper utplacerade på Gruarna inför häckningssäsongen 2022.

Skräntärnan etablerades i nordöstra Skånes skärgård i mitten av 1970-talet. Den häckade årligen under perioden 1976-2017 med en koloni på som mest 20 par på Trueskär. Under den senare fasen, i början av 2000-talet häckade skräntärnan främst som solitära par och förutom på Trueskär även på Gruarna och Rustningsskär. Häckande skräntärnor saknades i skärgården under perioden 2018-2021 och som en åtgärd för att försöka få tillbaka denna karis-

matiska fågel som häckfågel gjordes 2022 försök med tärnattrapper.

Inför säsongen 2022 fick Nedre Helgeåns fågelstation medel ur Erik Schönbecks fond för inköp av åtta skräntärneattrapper. Attrapperna placerades ut dels på Lägerholmen, dels på Gruarna, på en ö där skräntärnor tidigare häckat.

Enstaka observation av överflygande skräntärnor gjordes på Lägerholmen men inga fåglar sågs under säsongen landa på

Häckande skräntärna bredvid attrapp.

ön. Ett flertal attrapper blev här regelbundet omilt behandlade av gråtrutar men attrapperna återfick regelbundet sina positioner och ”stolta hållning” i samband med besök vid inventeringsarbete.

Vid besök på Gruarna i maj noterades ett skräntärnepar i nära anslutning till attrapperna och en av fåglarna bedömdes ruva. Vid besök 9/6 hade paret två veckogamla ungar samt ett rötägg. Ingen av de adulta fåglarna var ringmärkta. Boet var placerat cirka två meter från närmaste attrapp. Förutom metallring försågs de två ungar med färgkodring inom ramen för det nationella färgmärkningsprojektet. Då ön lämnades efter ringmärkning dök ytterligare ett skräntärnepar upp och orsakade viss uppståndelse hos det häckande paret. Trots att skräntärneparet under säsongen

Nyligen flygfärdig skräntärneunge testar vingarna över Gruarna.

fick ägna mycket tid till att hålla närgågna gråtrutar borta från ägg och ungar lyckades häckningen. Vid återbesök på Gruarna 4/7 konstaterades att båda ungarna klarat sig och blivit flygfärdiga.

Patrik Olofsson

Vinterns program

Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson. Kontaktuppgifter för alla exkursionsansvariga hittar du i slutet av programmet. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Mån 26 dec

Annandag jul-vandring

Dags för traditionell Annandagjulpromenad tillsammans med Naturskyddsföreningen – i år går vi till Ekenabben Samling och avmarsch kl. 10.00 från parkeringen vid naturum Vattenriket och sedan njuter vi av frisk luft, medan vi tittar på övervintrande fåglar och eventuella blommande växter. Ta med lite stärkande förmiddagsfika! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Svartmes, foto: Patrick Tolgren Lazarov

Januari

Lör 7 jan

Örnräkning

En vecka in på det nya året är det åter dags att räkna hur många örnar, som finns i vårt område mitt i vintern. Vid räkningen 2022 noterades ca 75 havsörnar – vad kan det bli i år?

Nils Waldemarsson är som vanligt spindeln i nätet i den här inventeringen och tar emot uppgifter från de många örnräknare, som är ute den här dagen. Är du också intresserad att vara med? Kontakta Nils så ordnar han detta. Info: Nils Waldemarsson, 070-652 6311 eller nils.waldemarsson1948@gmail.com

Lör 14 jan

Gåsräkning

Hur ser det ut på gåsfronten en bit in på nyåret? Efter klubbens inventeringsinsatser är klara vet vi svaret och detta återfinns så småningom på föreningens hemsida. Någon som är intresserad av att följa med någon av oss medan vi räknar gässen på olika håll i Kristianstads och Bromölla kommuner? Hör av Dig till Evert så ska vi försöka lösa detta. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 15 jan

Vinterns östkustfåglar

Dags för ännu ett traditionellt inslag i klubbens verksamhet sedan en del år. Tillsammans med klubbens vice ordförande Jan Linder tar vi en förmiddagstur längs en del av en (kanske) vintrig skånsk ostkust. Vi samlas kl. 09.00 på parkeringen i Äspet, Åhus. Under förmiddagen letar vi efter de vinterfåglar, som kan finnas här eller någon annan stans längs Skånekusten. Kom ihåg kikaren och glöm inte lite förmiddagsfika! Kontaktperson: Mats Johannesson.

Sön 22 jan

Örndag

Klubben kan nu fira, att det är 20 år sedan vi första gången bjöd in till örndag i Tosteberga! Vi hoppas på bra väderförhållanden och många bevingade vintergäster - och att några timmar på hamnplanen här ger tillfällen till många härliga örnupplevelser! Mellan kl. 09 och kl. 13 är vi som vanligt (för 21:a gången!) på plats och delar med oss av utrymme i våra tubkikare.

Vi får lyssna till senaste nytt på örnfrenten: bl.a. genom klubbens ordförande Nils Waldemarsson, som redogör för resultatet av senaste örnräkningen - något som klubben sedan väldigt många år genomför i början av januari. Byalaget står för lekamlig utspisning och säljer grillad korv och kaffe till besökarna. Samarrangemang med Naturskyddsföreningen och Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Fre 27 – 30 jan

”Vinterfåglar inpå knuten”

”Vinterfåglar inpå knuten” är BirdLife Sveriges största enskilda evenemang sedan år 2006. Den här helgen räknas fåglar vid fågelborden runt om i Sverige. Vid de senaste årens räkningar ”deltog” över 20 000 fågelbord! Helgen förlängs dessutom med fredag och måndag för att också förskolor och skolklasser ska kunna delta. Man räknar alltså sina matgäster när som helst under perioden 27 - 30 januari och rapporterar det högsta antalet, som man ser samtidigt av samma art.

Det här är en puff/knuff från klubben till medlemmar och andra att vara med.

Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Mer information hittar du på BirdLife Sveriges hemsida: <https://vik.spoven.com> eller <http://birdlife.se/fagelintresse/vinterfaglar-inpa-knuten/>

Februari

Ons 1 feb

Fågel-quiz med Greger

Kom till Studieförbundet, V Storg. 51 H i Kristianstad och utmana Dig själv i den ”Fågel-quiz”, som Greger Flyckt ännu en gång har ställt samman. Vi börjar kl. 19.00 – glöm inte Fågelguiden och ta gärna med handkikaren! Det här är ett ypperligt tillfälle att starta ”avrostningen” inför kommande skådarsång.

Greger har i vanlig ordning samlat ihop ett antal fågelbilder – mer eller mindre knepiga – som vi får träna på att artbestämma och sedan blir det – också som vanligt – en mycket givande genomgång med förklaring till varför det var just de här arterna, som han hade med i sin lilla frågesport. Vi gör detta i samarbete med Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Sön 5 feb Cirkelstart

Kl. 17.00 gör vi än en gång avspark för fågelcirkeln ”Fåglarna i din närhet” på Studieförbundet, V Storg. 51 H i Kristianstad. Tillsammans med ledaren Evert Valfridsson tittar vi sedan under närmaste månaderna närmare på vilka arter, som vi kan uppleva omkring oss i vår del av landet. Vi tränar som vanligt på olika artkaraktärer, så vi vet vad det är, som vi ser och hör. Liksom tidigare vänder sig cirkeln till både dig, som varit med ett tag, och till dig, som är nybörjare i fågelmarkerna.

Vi träffas under ca 10 - 12 sammankomster – de flesta utomhus – fram till början av juni. Vi jobbar mycket med ”Fågelguiden”, som är den bok som alla bör ha.

Deltagandet kostar 100:- (+ 150:- för den som inte redan är medlem i fågelklubben).

Anmälan senast 2023-02-01 till Evert Valfridsson, tel. 070-602 30 45 eller per e-post: evertvalfridsson4@gmail.com, Han kan också berätta mer.

Lör 11 feb Gåsräkning

Hur mycket vinterväder har vi nu, när klubbens gäsinventerare för näst sista gången den här säsongen ger sig ut till resp. område för att räkna igenom flockarna med övervintrande gäss? När dagens insatser är klara vet vi, om totalsiffran för ett år sedan – 31 400 fåglar - har passerats. Intresserad att vara med på någon gåsräkning? Kontakta i så fall Evert som kan hjälpa till att fixa detta. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tor 16 feb Ornitologins historia eller historier om ornitologin förr!

Med start kl. 19.00 på Studieförbundet, V Storg. 51 H i Kristianstad får vi lyssna till Björn Dahl, Kjuge, och ett föredrag om ornitologins historia och hur man betraktade fåglar förr. Björn är förutom fjärrilseexpert framförallt bokhistoriker med en bok om bröderna Wrights fågelverk och senast (2022) ”Hundra björnar och tusen orrar”, om två naturforskande jägare i 1800-talets Sverige. Kontaktperson: Ulf Sjölin.

Tor 23 feb Årsmöte

Ännu ett år har gått och det är dags för årets viktigaste sammankomst i klubben. Än en gång är det dags för medlemmarna att säga sitt om bl.a. vilken styrelse, som klubben ska ha det kommande året! Och så delar vi ut klubbens årliga pris! Vi samlas i Föreningarnas Hus i Kristianstad (strax norr om Vattentornet) senast kl. 19.00. Klubben bjuder på kvällsfikat!

Efter förhandlingarna får vi lyssna till Linda Niklasson som berättar om sina många besök på Nidingen, ön med sina fyror och fågelstation i Kattegatt sydväst om Kungsbacka.

Lör 25 feb

Vinterfåglar längs Skräbeån

Följ med: klubbens ordförande Nils Waldemarsson, som än en gång tar oss med på en skådartur längs Skräbeån så här i skiftet mellan vinter och tidig vår.

Samling kl. 09.00 vid Kvarnen i Nymölla för en vandring längs ån ut till kusten och avslutningsvis ett besök i markerna längs ån norrut. Glöm inte kikaren och lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet och Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Mars

Lör 11 mar

Gåsräkning

Det är dags för säsongens sista gåsinventering – kanske kan vi se hur våren närmar sig genom sammansättning på gåsflockarna i vårt område. Finns det t.ex. kvar några sädgäss på våra breddgrader? När jobbet är klart den här dagen vet vi svaret. Som vanligt redovisas resultatet på klubbens hemsida. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Tranor. foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ons 15 mar – sön 16 apr

Tranmöten i Pulken?

Vi hoppas att årets första flyttande tranor nu är på väg norrut för att rasta och övernatta i Pulken. Det innebär i så fall att klubbens tranguidning är på plats mellan kl. 15 och skymning dagligen ungefär den närmaste månaden!

Kolla in tranobs-sidan på naturum Vattenrikets hemsida – dagliga noteringar görs om antalet rastande fåglar i Pulken! Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 18 mar

Vårdagjämningsfåglar på Näsby fält

Hur är läget på fågelfronten på Näsby fält – tätortsnära delar av Vattenriket nordväst om Kristianstad – så här i vårdagjämningsstider? Tillsammans med Emil Andersson-Fristedt går vi i närkamp med naturen i skiftet mellan vinter och vår för att hitta svaret! Vi samlas kl. 08.00 på parkeringen på N Lingenäset (för infart följ skyltningen från Snapphanevägen i Kristianstad). Ta med kikaren, om du har, och glöm inte lite förmiddagsfika! Fågelklubben gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Evert Valfridsson.

Lör 25 mar

Tidiga vårtecknen med Mats

Mats Johannesson tar oss med ut till våra kusttrakter för att leta efter de första tidiga vårtecknen bland fåglarna. Samling kl. 08.00 parkeringen naturum Vattenriket och sedan ger vi oss iväg dit hans "radar" pekar! Glöm inte kikaren och lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med Studieförbundet. Kontaktperson: Mats Johannesson.

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika, vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemang finns uppdaterade om något skulle ändras: www.spoven.com

Kontaktpersoner

Evert Valfridsson:	0706-02 30 45	evertvalfridsson4@gmail.com
Ulrika Tollgren:	0738-08 37 73	ulrika@tollgren.se
Mats Johannesson	0707-20 56 23	mats.johannesson@yahoo.se
Ulf Sjölin	0735-93 58 65	kjugex@gmail.com

Det är dags att betala medlemsavgiften för 2023

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro **1 64 24 - 4** (Nordöstra Skånes Fågelklubb) eller via **Swish 123 225 16 27**. Ange vem medlemsavgiften gäller.

Är du ny medlem så behöver du även skriva din hemadress (så du kan få Spoven i brevlådan).

Det går även att maila (eller ringa) vår kassör med adressuppgifterna: Jan-Åke Nilsson, mail: janank@hotmail.se, mobil: 0708 - 42 19 28

Medlemsavgiften är 150 kr.

Medlem under 25 år/familjemedlem 25 kr

**Vi uppskattar om betalningen
kommer in före den 31 januari.**

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf	0706-52 63 11
Jan Linder v ordf	0725-88 20 51
Hans Cronert sekreterare	0708-77 77 35
Jan-Åke Nilsson kassör	0708-42 19 28
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73
Greger Flyckt	0709-71 16 80
Linda Niklasson	0709-32 22 52

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson	(Sammankallande)
Greger Flyckt,	(Rapportmottagare)
	0709-71 16 80

Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
greger.flyckt@utb.kristianstad.se

Linda Niklasson
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Christer Neideman
Lars Göte Nilsson
Mats Johannesson
Ulf Sjölin
Magnus Ny
Ulf Gärdenfors

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt	0709-71 16 80
Patrik Olofsson	0706-69 47 63
Göran Flyckt	0738-09 99 29

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov(sk) 0734-38 22 92
patrick@tollgren.se
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.) 0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se
Sven Birkedal 0730-79 87 44

Katastrofhjälp Fågel och Vilt

<http://www.kristianstadbromolla.kfv-riks.se>

Ringmärkningscentralen på Naturhistoriska Riksmuseet

<http://nrm.spovent.se>

Geese (ringmärkning av gäss och svan)
<http://www.geese.org>

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov (samk.) 0734-38 22 92
Ekbacken 7, 291 55 Arkelstorp
patrick@tollgren.se

Jan Linder (ansv. utgivare) 0725-88 20 51
janlinder48@gmail.com

Ulrika Tollgren 0738-08 37 73
ulrika@tollgren.se

Sven Birkedal (bildredaktör) 0730-79 87 44
sven.birkedal@mixmail.nu

Programkommitté

Evert Valfridsson (sk)	0706-02 30 45
Ulrika Tollgren	0738-08 37 73
Mats Johannesson	0707-20 56 23
Ulf Sjölin	0735-93 58 65

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11
Hans Cronert 0708-77 77 35

Kommunornitolog i Kristianstads kommun

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Kommunornitolog i Bromöllas kommun

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Gåsgruppen (för förvaltning av gäss och tranor på Kristianstadsslätten)

Nils Waldemarsson 0706-52 63 11

Medlemsavgift per år

Fullbetalande	150:-
Familjemedlem	25:-
Ungdomsmedlem	25:- (upp till 25 år)

Plusgiro 164 24-4
Swish 123 225 16 27

